

فصل پنجم

عروسک دوزی

هدف‌های رفتاری: فرآگیر در پایان این فصل، باید بتواند:

- ۱- الگویرداری را انجام دهد.
- ۲- برش روی پارچه پرزدار را انجام دهد.
- ۳- یک نمونه عروسک پارچه‌ای بدوزد.

سرگرمی‌های کودکان

بازی کردن در کلیه‌ی مراحل رشد، بخصوص در دوره‌ی قبل از دبستان، سهم عمدت‌ای در رشد جسمی و روانی کودک توجه کرد. در دوران کودکی استفاده از عروسک‌های پارچه‌ای دارد. کودکان دوست دارند با هر وسیله‌ای بازی و بهنوعی خود بهدلیل سبکی، زیبایی و قابل شست و شو بودن بیشترین کاربرد را دارد (شکل ۵-۱).

شکل ۵-۱

شكل ٥-٢

(الف)

شكل ٥-٣

(ب)

وسایل مورد نیاز برای تهیه‌ی عروسک

خرید وسایل مورد نیاز، باید از بی ضرر بودن مواد به کاررفته در آن‌ها اطمینان کسب کنید.

در تهیه‌ی عروسک انواع پارچه‌ی عروسک‌سازی نظیر پولیش، مخمل پرزدار، پارچه‌های موهر، پارچه‌های نخی، پارچه‌های کرستال و فوتر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کاغذ پوستی، مقوای نازک، مازیک، صابون خیاطی، سوزن ته‌گرد بلند، سوزن خیاطی، پارچه‌های پولیش، الیاف پولیستر، چشم عروسک، پوزه‌ی حیوانات و نخ محکم.

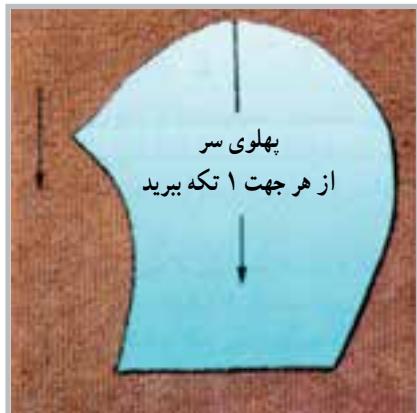
شما می‌توانید ابتکار به خرج دهید و از وسایلی که در دسترس دارید استفاده کنید. مثلاً از اضافات پارچه‌های کشی می‌توانید برای دوخت بعضی حیوانات کوچک، کمک بگیرید. به هنگام

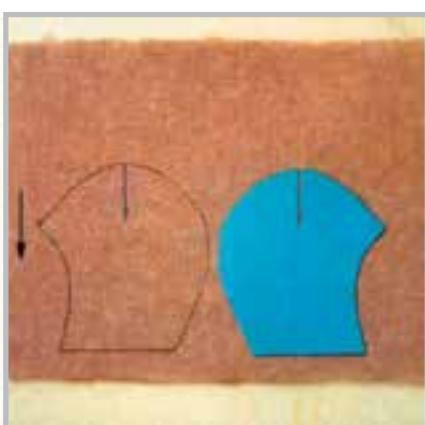
شكل ۴

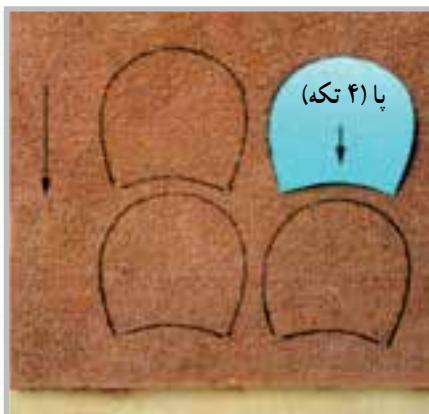
شكل ۵

(الف)

(ب)

(ج)

شکل ۶-۵

● آماده کردن الگو: تمام الگوهای این کتاب، در

اندازه‌های کامل و آماده‌ی انتقال دادن بر روی مقوا تهیه شده‌اند. بهتر است ابتدا از کاغذ پوستی یا کاغذ نازک استفاده کرد و تک‌تک الگوهای موردنیاز را بر روی آن کشید، سپس الگوی رسم شده را بر روی مقوا نازک منتقل کرد و اطراف آن را با مارژیک خط کشید و تمام علامات و توضیحات را روی الگوی مقوا بی‌نوشت و سپس اطراف آن را قیچی کرد تا برای گذاشتن بر روی پارچه و برش، راحت‌تر باشد.

● طریقه‌ی برش زدن: برای تشخیص «راه پارچه»، یک

تکه از پارچه‌ی انتخاب شده را بردارید. دستتان را در سرتاسر آن در یک جهت بکشید. پرزاها در یک جهت از سطح پارچه بلند خواهند شد و در جهت دیگر، صاف می‌شوند.

جهتی که پرزاها پارچه صاف می‌شوند «راه پارچه» است.

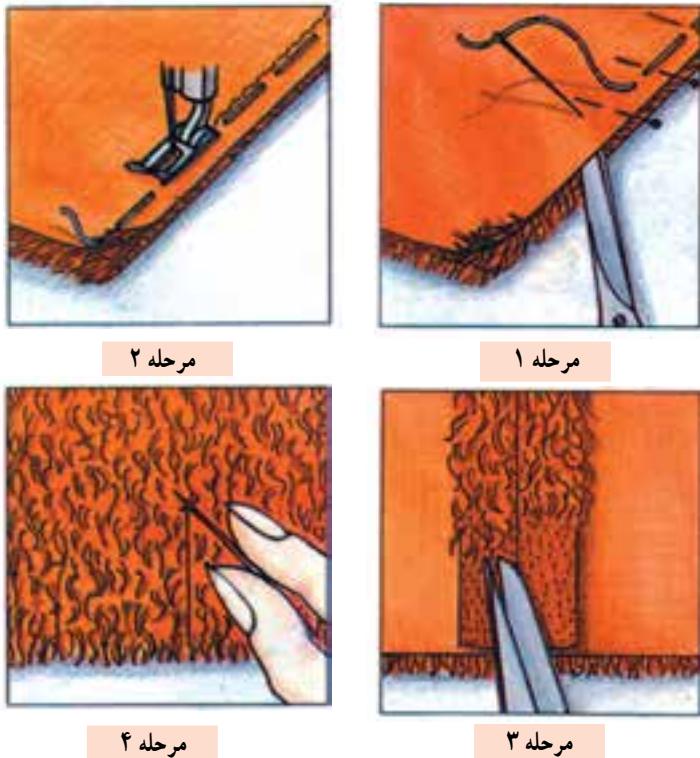
پارچه را برگردانید طوری که پرزاها بر روی میز قرار گیرند.

با فلش، جهتی را که پرزاها صاف می‌شوند علامت بزنید. پارچه‌های بولیش و خزر را همیشه از یک لای پارچه و پارچه‌های نمدی و کتانی را از دولای آن برش بزنید. پارچه را طوری قرار دهید که سر فلش‌ها به سمت شما باشد تا کار راحت‌تر صورت گیرد.

دقت کنید که تمام فلش‌های الگو باید یک جهت و متناسب با فلش علامت زده‌ی پشت پارچه باشد. ابتدا تکه‌های بزرگ و سپس، تکه‌های کوچک‌تر را جای گذاری کنید (مطابق فلاش). سپس برای خط کشی در الگوها، برای پارچه‌ی تیره از صابون خیاطی و برای پارچه‌ی روشن، از مداد 2B استفاده کنید و سپس ۵ تا ۷ میلی‌متر جادرز با دقته برش بزنید (شکل ۶-۶).

روش دوخت

برای این که درزها از رو کمتر پیدا باشد بهتر است طبق شکل زیر عمل کنید.

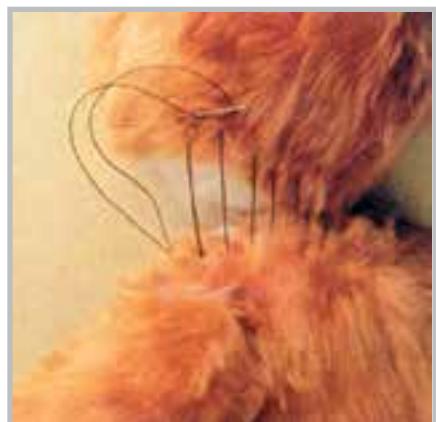

شکل ۵-۷

شکل ۵-۸

● **روش پرگردن عروسک:** برای این که راحت‌تر توانند داخل حیوانات را پر کنند و حالت دهید، در اکثر حیوانات می‌توانند سر و تنہ را جداگانه آماده سازید و داخل آن را با الیاف پلی استر یا خردہ اسفنج پر کنید. سپس با نخ دولای محکم و سوزنی با ضخامت زیاد، سر را به بدن وصل کنید و بعد با نوک سوزن پرزهای داخل درز را بیرون آورید تا روی درز را بپوشاند (شکل ۵-۸).

ساخت حیوانات مختلف با پولیش یا کریستال لایه‌دار

—	۹- میکی موس (نقشه D) رنگ سبز	—	۱- خرگوش ایستاده (نقشه A) رنگ نارنجی
—	۱۰- قطره بازیگوش (نقشه C) رنگ بنفش	—	۲- بچه شیر خوابیده (نقشه A) رنگ سبز
—	۱۱- موش کوچولو (نقشه C) رنگ سیاه	—	۳- خرس کوچولو (نقشه B) رنگ قرمز
—	۱۲- پنگوئن (نقشه C) رنگ آبی	—	۴- خرگوش نشسته (نقشه B) رنگ نارنجی
—	۱۳- توپ (نقشه C) رنگ نارنجی	—	۵- بابا نوئل (نقشه B) رنگ آبی
—	۱۴- عروسک دوست‌داشتی (نقشه A) رنگ قرمز	—	۶- میمون (نقشه C) رنگ قرمز
—	۱۵- تیوتی (نقشه D) رنگ قرمز	—	۷- فوک (نقشه C) رنگ نارنجی
		—	۸- خرس پاندا (نقشه D) رنگ آبی

شكل ۹-۵

به علامات و نوشه‌ها داشته باشید (عددهایی که در بعضی الگوها دیده می‌شود، نشانه‌ی محل اتصال است یعنی هر عدد با همان عدد در الگوی دیگر دوخته می‌شود). با این روش، بر آن بوده‌ایم که شما بدون داشتن کتاب و تنها، با استفاده از آن دو برگه‌ی بزرگ بتوانید حیوانات مختلفی را درست کنید (شکل ۵-۹).

در این کتاب، الگوی حدود ۱۰ نوع حیوان مختلف در اندازه‌ی بزرگ ارائه شده است. (در برگه‌های جداگانه، در نقشه (D C ، B ، A شما می‌توانید با مراجعه به آن برگه‌ها و با توجه به راهنمای همان صفحه، هر نوع حیوانی را که مایلید بدوزید. الگوی آن را به روشنی که از قبل به شما آموزش داده‌ایم درآورید و دقت کامل

شکل ۵-۱۰

عروسک زیبا و دوستداشتنی با پارچه

الگوی این عروسک، همراه با پیراهن و کلاه، داخل برگه‌ی بزرگ نقشه A ارائه شده است. شما با مراجعه به آن برگه می‌توانید الگوها را با مشخصات ارائه شده آماده کنید و با دقت برش بزنید (شکل ۱۱-۵).

این عروسک زیبا و دوستداشتنی، قابل شستشو و با دوام خواهد بود. برای تهیهٔ موی عروسک می‌توانید از کامواهای ظرفی استفاده کنید و تارها را دانه دانه با سوزن به سر عروسک محکم کنید و سپس آن را بیافید.

شکل ۱۱-۵

کار عملی

- ۱- پارچه‌های مناسب عروسک دوزی چیست؟
- ۲- وسائل موردنیاز جهت عروسک‌سازی را نام ببرید.
- ۳- یک نمونه عروسک با پارچه‌ی پولیش، کریستال لایه‌دار، پارچه معمولی و... بدوزید.

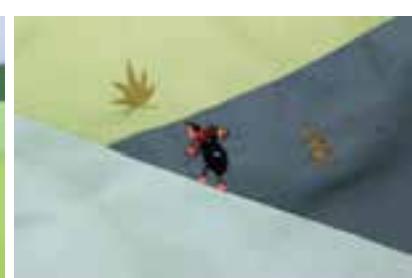
کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین — تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین – تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آل یاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان آلیاسین - تهران

کار یکی از هنرآموزان هنرستان فلق - تهران

کار یکی از هنرجویان هنرستان فلق – تهران